

Opis systemu kontroli wewnętrznej w mBanku S.A.

Jednym z elementów systemu zarządzania Bankiem jest system kontroli wewnętrznej wspierający organizację w skutecznym i efektywnym działaniu procesów biznesowych. Obejmuje on wszystkie jednostki organizacyjne określając zasady współpracy pomiędzy nimi, przepływu informacji i monitorowania działań w ramach Banku. Zasady i cele systemu kontroli wewnętrznej wynikają z Ustawy Prawo bankowe, Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

I. Role organów Banku

1) Rada Nadzorcza:

- a) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- b) zatwierdza zasady oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- c) dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- d) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- e) zatwierdza propozycje Zarządu Banku w przedmiocie zasadniczej struktury organizacyjnej Banku,
- f) dokonuje oceny stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
- g) zatwierdza Politykę zgodności w mBanku S.A., Regulamin funkcjonowania Departamentu Compliance i Kartę audytu w mBanku S.A.

2) Komisja ds. audytu Rady Nadzorczej:

- a) monitoruje adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji i raportów otrzymywanych w szczególności od biegłego rewidenta, Departamentu Zarządzania Zintegrowanym Ryzykiem, Departamentu Compliance oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego,
- b) wydaje opinie na temat adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, na potrzeby dokonywanej przez Radę Nadzorczą oceny tego systemu.

3) Zarząd Banku:

- a) projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w ramach trzech linii obrony,
- b) zapewnia funkcjonowanie jednolitego systemu kontroli wewnętrznej w Banku i podmiotach zależnych,
- c) zapewnia ciągłość działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwą współpracę wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracę z Departamentem Compliance, Departamentem Audytu Wewnętrznego, a także zapewnia dostęp pracownikom tych jednostek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- d) określa zasady oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- e) określa rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
- f) informuje Radę Nadzorczą, nie rzadziej niż raz w roku, o wypełnieniu zadań, o których mowa w lit. a)-e),
- g) zatwierdza kryteria wyodrębniania procesów istotnych i listę procesów istotnych wyodrębnionych przez Bank oraz ich powiązania z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnia dokonywanie regularnego przeglądu wszystkich procesów funkcjonujących w Banku pod kątem ich istotności,
- h) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- i) ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku, w tym określa rolę jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za opracowanie projektów mechanizmów kontrolnych, ich zatwierdzenie i wdrożenie oraz za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku,
- j) ustanawia zasady niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie,
- k) zapewnia funkcjonowanie w Banku matrycy funkcji kontroli oraz przypisanie zadań związanych z zapewnianiem jej funkcjonowania,
- l) ustanawia zasady raportowania o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania pionowego,
- m) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- n) akceptuje Politykę zgodności w mBanku S.A., Regulamin funkcjonowania Departamentu Compliance w mBanku S.A., Kartę audytu w mBanku S.A. i zapewnia ich przestrzeganie,
- o) zapewnia niezależne usytuowanie Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego w strukturze organizacyjnej Banku, określa w sposób formalny uprawnienia i obowiązki pracowników Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego, jak również niezależność oraz odpowiedni status Dyrektorowi Departamentu Compliance, Dyrektorowi Departamentu Audytu Wewnętrznego oraz ich pracownikom.

II. Organizacja systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej zorganizowany jest w Banku na trzech niezależnych liniach obrony, gdzie:

- 1) na pierwszą linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, realizowane przez biznesowe komórki organizacyjne Banku oraz jednostki bezpośrednio je wspierające,
- 2) na drugą linię obrony składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez wyznaczone komórki organizacyjne lub wyznaczonych pracowników komórek organizacyjnych niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony,
 - b) działalność komórki ds. zgodności realizowana przez Departament Compliance,
- 3) na trzecią linię obrony składa się działalność Departamentu Audytu Wewnętrznego, który zapewnia niezależną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w pierwszej i drugiej linii obrony.

Na wszystkich trzech liniach obrony pracownicy Banku, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

III. Funkcja kontroli

Funkcja kontroli jest elementem systemu kontroli wewnętrznej, na który składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie na ten temat. W szczególności obejmuje stanowiska, grupy pracowników lub komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

IV. Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego

W strukturze organizacyjnej Banku Departament Compliance i Departament Audytu Wewnętrznego podlegają bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku.

a. Departament Compliance

Zapewnianie zgodności stanowi jeden z celów systemu kontroli wewnętrznej i rozumiane jest w Banku jako zapewnianie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, odpowiednio poprzez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Zapewnienie zgodności przez funkcję kontroli realizowane jest przez każdego pracownika Banku na trzech liniach obrony, w ramach przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych, poprzez tworzenie,

stosowanie oraz modyfikowanie mechanizmów kontrolnych i dokonywanie niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zgodnie z przypisanymi mu obowiązkami służbowymi.

Zadania Departamentu Compliance:

- 1) opracowywanie i wdrażanie w Banku wytycznych, zasad oraz standardów działania z obszaru compliance,
- 2) sprawowanie nadzoru nad realizowanymi przez jednostki organizacyjne Banku zadaniami z obszaru compliance, w tym doradztwo i instruktaż merytoryczny jak również prowadzenie kontroli w zakresie realizowanych przez jednostki zadań,
- 3) sprawowanie nadzoru, w tym doradztwo i instruktaż merytoryczny, nad wdrażaniem przez właściwe służby compliance w spółkach Grupy mBanku, wspólnych standardów postępowania Grupy mBanku w obszarze compliance,
- 4) identyfikowanie, ocenianie, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie o ryzyku braku zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i przyjętymi przez Bank standardami postępowania,
- 5) współpraca z organami nadzoru, instytucjami administracji publicznej, audytorami zewnętrznymi i innymi uprawnionymi instytucjami w zakresie uregulowanym w ustawach i wynikającym z przedmiotu działania Departamentu,
- 6) koordynowanie i nadzorowanie postępowań wyjaśniających prowadzonych przez jednostki organizacyjne Banku w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa oraz zawiadamianie organów ścigania o wykrytych działaniach przestępczych na szkodę Banku,
- 7) przeprowadzanie oraz monitorowanie szkoleń z obszaru compliance organizowanych dla pracowników Grupy mBanku.

b. Departament Audytu Wewnętrznego

Audyt wewnętrzny rozumiany jest w Banku jako niezależna działalność, obiektywnie zapewniająca i doradcza, której celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności Banku.

Audyt wewnętrzny wspiera Bank w osiągnięciu celów poprzez systematyczne i zdyscyplinowane podejście do badania, oceny i doskonalenia skuteczności procesów zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej i ładu korporacyjnego.

Zadania Departamentu Audytu Wewnętrznego:

- 1) ocena adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem,
- 2) ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 3) realizacja zadań audytowych, planowych i doraźnych, w odniesieniu do wybranego lub wybranych obiektów audytowych,
- 4) wydawanie zaleceń z audytu oraz monitorowanie i raportowanie stanu ich realizacji,
- 5) doradztwo w zakresie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej,
- 6) utrzymywanie w imieniu Banku kontaktów z Komisją Nadzoru Finansowego w zakresie wynikającym z właściwości przedmiotowej Departamentu,

- 7) współpraca z biegłym rewidentem w zakresie wynikającym z właściwości przedmiotowej Departamentu oraz koordynacja działań związanych z realizacją zaleceń wydanych w wyniku badania sprawozdań finansowych Banku i raportowanie w tym zakresie,
- 8) współpraca z komórkami audytu wewnętrznego podmiotu dominującego i podmiotów zależnych w zakresie wynikającym z właściwości przedmiotowej Departamentu oraz z konieczności spełnienia wymogów określonych w regulacjach dotyczących nadzoru skonsolidowanego, a także z potrzeby przeprowadzania audytów wspólnych w celu wsparcia eksperckiego w zakresie prowadzonych audytów,
- 9) koordynowanie prac związanych z kontrolami przeprowadzanymi przez zewnętrzne organa kontrolne.

c. Niezależność Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego

Niezależność Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego jest zapewniona m.in. poprzez:

- 1) raportowanie do Zarządu Banku, Komisji do spraw audytu i Rady Nadzorczej,
- 2) możliwość bezpośredniej komunikacji Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego i Dyrektora Departamentu Compliance z członkami Zarządu Banku, Komisji do spraw audytu i Rady Nadzorczej,
- 3) udział Dyrektorów obu departamentów w posiedzeniach Zarządu Banku, jak również w posiedzeniach Komisji do spraw audytu w przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym z zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem,
- 4) wymaganą zgodę Rady Nadzorczej na powołanie Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego i Dyrektora Departamentu Compliance, a w przypadku odwołania - po uprzednim wysłuchaniu tych osób przez Radę Nadzorczą,
- 5) oddzielenie Departamentu Audytu Wewnętrznego i Departamentu Compliance od innych komórek organizacyjnych, funkcji i stanowisk w banku oraz niewykonywanie przez pracowników tych departamentów innych obowiązków, niż wynikające z ich zadań,
- 6) zatwierdzenie przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Karty Audytu, określającej zasady funkcjonowania audytu wewnętrznego w mBanku S.A. oraz Regulaminu funkcjonowania Departamentu Compliance,
- 7) zasady zatrudniania pracowników w obu departamentach, zapewniające niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz odpowiedni poziom ich kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności.

V. Zasady corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku obejmuje ocenę adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, zapewnienia zgodności i audytu wewnętrznego. Ocena taka, dokonywana jest przez Radę Nadzorczą, po uprzednim przyjęciu przez Zarząd Banku i uzyskaniu opinii Komisji ds. audytu.

Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej dokonywana jest na podstawie:

- 1) rocznego raportu Departamentu Audytu Wewnętrznego, zawierającego m.in. ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem,
- 2) rocznego raportu Departamentu Zarządzania Zintegrowanym Ryzykiem o wynikach samooceny oraz kwartalnego raportowania o nieprawidłowościach krytycznych i znaczących,
- 3) rocznego raportu Departamentu Compliance nt. zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
- 4) informacji Zarządu Banku o realizacji zadań przypisanych temu organowi w ramach systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) istotnych, z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, informacji uzyskanych od podmiotu dominującego, podmiotów zależnych,
- 6) ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta,
- 7) oceny rocznej Badania i Oceny Nadzorczej (BION) dokonywanej przez Komisję Nadzoru Finansowego,
- 8) ustaleń wynikających z czynności organów kontrolnych,
- 9) istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty spoza Banku.